

มาตรฐานสินค้าเกษตร

มกษ. 8901-2556

THAI AGRICULTURAL STANDARD

TAS 8901-2012

การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับ

พืชอาหารสัตว์

GOOD AGRICULTURAL PRACTICES FOR
FORAGE CROPS

สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ICS 65.020.20

ISBN XXX-XXX-XXX-X

มาตรฐานสินค้าเกษตร

มกษ. 8901-2556

THAI AGRICULTURAL STANDARD

TAS 8901-2012

การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับ

พืชอาหารสัตว์

GOOD AGRICULTURAL PRACTICES FOR

FORAGE CROPS

สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

50 ถนนพหลโยธิน เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900

โทรศัพท์ 0 2561 2277 โทรสาร 0 2561 3373

www.acfs.go.th

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับประกาศและงานทั่วไป เล่ม 130 ตอนพิเศษ 76 ง

วันที่ 25 มิถุนายน พุทธศักราช 2556

**คณะกรรมการวิชาการพิจารณามาตรฐานสินค้าเกษตร
เรื่อง พืชอาหารสัตว์**

1. ศาสตราจารย์สายัณห์ ทัดศรี	ประธานกรรมการ
2. นางสาวยุพา เหล่าจินดาพันธ์
สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ	กรรมการ
3. นายเกียรติศักดิ์ กล้าเอม
สำนักพัฒนาอาหารสัตว์ กรมปศุสัตว์	กรรมการ
4. รองศาสตราจารย์สมเกียรติ ประสานพานิช
คณะเกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	กรรมการ
5. นายเมธี สุกุลธนาศร	กรรมการ
6. นางอุบล จำรูญรัตน์
สมาคมผู้ผลิตอาหารสัตว์ไทย	กรรมการ
7. นายสุรพงษ์ เพียรประสพ
สมาคมผู้เลี้ยงโคนมไทย-โพลสไตน์ฟรีเซียน	กรรมการ
8. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ไพบุลย์ ใจเด็ด
สมาคมสัตว์บาลแห่งประเทศไทย	กรรมการ
9. รองศาสตราจารย์ประวีร์ วิชชุลตา
ผู้ทรงคุณวุฒิด้านสัตวศาสตร์	กรรมการ
10. นางสาวจันทกานต์ อรณนันท
ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการวิเคราะห์อาหารสัตว์	กรรมการ
11. นายณรงค์ เพชรล้ำ
ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการผลิตพืชอาหารสัตว์	กรรมการ
12. นายยุพิน คำหอม
ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการผลิต	กรรมการ
13. นางสาวจิรจิต ดิศสนะ
สำนักกำหนดมาตรฐาน
สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ	กรรมการและเลขานุการ

พืชอาหารสัตว์ทั้งพืชตระกูลหญ้าและพืชตระกูลถั่ว ใช้เป็นอาหารหยาบสำหรับสัตว์เคี้ยวเอื้องและสัตว์อื่น เป็นที่ต้องการของอุตสาหกรรมการเลี้ยงสัตว์หลายชนิด ดังนั้นในการผลิตพืชอาหารสัตว์ให้มีคุณภาพ และเหมาะสมต่อการเลี้ยงสัตว์ จำเป็นต้องมีการจัดการตั้งแต่การเริ่มปลูกจนถึงการปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว ที่เหมาะสม คณะกรรมการมาตรฐานสินค้าเกษตร จึงเห็นสมควรกำหนดมาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง การปฏิบัติที่ดีทางการเกษตรสำหรับพืชอาหารสัตว์

มาตรฐานสินค้าเกษตรนี้กำหนดขึ้นโดยใช้เอกสารต่อไปนี้เป็นแนวทาง

มาตรฐานสินค้าเกษตร. มกษ. 8900-2552. การปฏิบัติที่ดีทางการเกษตรสำหรับหญ้าแพงโกลา. กรุงเทพฯ: สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ.

ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
เรื่อง กำหนดมาตรฐานสินค้าเกษตร :
การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์
ตามพระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ. ๒๕๕๑

ด้วยคณะกรรมการมาตรฐานสินค้าเกษตร ได้มีมติในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๕๖ เมื่อวันที่ ๖ มีนาคม ๒๕๕๖ เห็นสมควรกำหนดมาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์ เป็นมาตรฐานทั่วไป ตามพระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ. ๒๕๕๑ เพื่อส่งเสริมสินค้าเกษตรให้ได้คุณภาพ มาตรฐาน และปลอดภัย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ มาตรา ๑๕ และมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ. ๒๕๕๑ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จึงออกประกาศ เรื่อง กำหนดมาตรฐานสินค้าเกษตร : การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์ มาตรฐานเลขที่ มกษ. 8901-2556 ไว้เป็นมาตรฐานทั่วไป ดังมีรายละเอียดแนบท้ายประกาศนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๒๐ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๖

ยศ ลิ่มแหลมทอง

(นายยศ ลิ่มแหลมทอง)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

มาตรฐานสินค้าเกษตร

การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับ

พืชอาหารสัตว์

1. ขอบข่าย

มาตรฐานสินค้าเกษตรนี้ ครอบคลุมเกณฑ์การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์ ได้แก่ พืชตระกูลหญ้า และพืชตระกูลถั่ว ที่ใช้เป็นอาหารสัตว์ ตั้งแต่กระบวนการปลูกถึงการปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว¹ เพื่อให้มีคุณภาพ ปลอดภัย และเหมาะสมต่อการใช้เลี้ยงสัตว์

2. นิยาม

ความหมายของคำที่ใช้ในมาตรฐานสินค้าเกษตรนี้ มีดังต่อไปนี้

2.1 พืชอาหารสัตว์ (forage crops) หมายถึง พืชที่นำมาใช้เป็นอาหารสัตว์ ทั้งลักษณะสดหรือแห้งหรือหมัก ได้แก่ พืชตระกูลหญ้า เช่น หญ้าเนเปียร์ หญ้ารูซี่ หญ้ากินนี และพืชตระกูลถั่ว เช่น ถั่วเซนโตร ถั่วสไตโล กระถิน

2.2 วัตถุหรือสิ่งที่เป็นอันตราย (hazardous substances) หมายถึง วัตถุหรือสิ่งอื่นใด ไม่ว่าจะเป็เคมีภัณฑ์ เชื้อจุลินทรีย์ สารพิษจากจุลินทรีย์ ที่อาจทำให้เกิดอันตรายแก่บุคคล สัตว์ พืช ทรัพย์สิน หรือสิ่งแวดล้อม

2.3 วัตถุอันตรายทางการเกษตร (pesticides) หมายถึง วัตถุอันตรายที่ใช้ในทางการเกษตร ตามประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง บัญชีรายชื่อวัตถุอันตรายที่ออกตามความในพระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. 2535 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ซึ่งกรมวิชาการเกษตรเป็นผู้รับผิดชอบ

2.4 ศัตรูพืช (pests) หมายถึง สิ่งมีชีวิตซึ่งเป็นอันตรายแก่พืชที่อาจก่อให้เกิดความเสียหาย ได้แก่ โรคพืช แมลง สัตว์ และวัชพืช

2.5 วัชพืช (weeds) หมายถึง พืชทุกชนิดที่ไม่ต้องการให้พบภายในแปลงปลูกพืชอาหารสัตว์

¹ การปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยวเริ่มตั้งแต่หลังเก็บเกี่ยวพืชอาหารสัตว์ ขนย้าย จนถึงเก็บรักษา

2.6 การตามสอบ (traceability/product tracing) หมายถึง ความสามารถในการติดตามที่มา ที่ไป ของสินค้าเกษตร ผ่านขั้นตอนหนึ่งหรือหลายขั้นตอนที่ดำเนินการ

3. ข้อกำหนด

ข้อกำหนดการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์ให้เป็นไปตามตารางที่ 1 ดังนี้

ตารางที่ 1 รายการข้อกำหนดการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหารสัตว์

รายการ	ข้อกำหนด
1. แหล่งน้ำ	1.1 น้ำใช้ต้องได้จากแหล่งที่ไม่เสี่ยงจากการปนเปื้อนของวัตถุหรือสิ่งที่เป็นอันตรายจากสภาพแวดล้อมในระดับที่จะทำให้เกิดผลเสียต่อสุขภาพสัตว์ กรณีที่แหล่งน้ำอาจมีความเสี่ยงต่อการปนเปื้อนสิ่งที่เป็นอันตราย ให้เก็บตัวอย่างน้ำอย่างน้อย 1 ครั้ง ส่งห้องปฏิบัติการที่ได้รับการรับรองระบบคุณภาพเพื่อวิเคราะห์การปนเปื้อน เช่น โลหะหนัก วัตถุอันตรายทางการเกษตร และเก็บใบแจ้งผลการวิเคราะห์น้ำไว้เป็นหลักฐาน
	1.2 ไม่ใช้น้ำเสียจากโรงงานอุตสาหกรรมหรือกิจกรรมอื่น ๆ ที่ก่อให้เกิดการปนเปื้อนสิ่งที่เป็นอันตราย กรณีจำเป็นต้องใช้ ให้มีหลักฐานหรือข้อพิสูจน์ที่ชัดเจนว่าน้ำนั้นได้ผ่านการบำบัดน้ำเสียมาแล้ว และสามารถนำมาใช้ในกระบวนการผลิตได้ ทั้งนี้ให้มีการตรวจติดตาม (monitor) คุณภาพน้ำอย่างสม่ำเสมอ และบันทึกข้อมูลไว้เป็นหลักฐาน
	1.3 แหล่งน้ำสำหรับการปลูกพืชอาหารสัตว์ควรมีปริมาณน้ำเพียงพอต่อการผลิต
	1.4 ในระยะเริ่มจัดระบบการผลิต ควรเก็บตัวอย่างน้ำอย่างน้อย 1 ครั้ง ส่งห้องปฏิบัติการเพื่อวิเคราะห์คุณภาพที่มีผลต่อการเจริญเติบโตของพืชอาหารสัตว์
2. พื้นที่ปลูก	2.1 ต้องไม่เป็นพื้นที่ต้องห้ามตามข้อกำหนดของกฎหมายที่เกี่ยวข้อง
	2.2 ไม่อยู่ในพื้นที่เสี่ยงจากการปนเปื้อนของวัตถุหรือสิ่งที่เป็นอันตรายจากสภาพแวดล้อมในระดับที่จะทำให้เกิดผลเสียต่อสุขภาพสัตว์ กรณีพื้นที่ปลูกมีความเสี่ยงต่อการปนเปื้อนที่เป็นอันตราย เช่น อยู่ใกล้แหล่งอุตสาหกรรม ในระยะเริ่มจัดระบบการผลิตให้มีการวิเคราะห์ดินอย่างน้อย 1 ครั้ง และเก็บผลวิเคราะห์ไว้เป็นหลักฐาน

รายการ	ข้อกำหนด
	<p>2.3 กรณีพื้นที่ปลูกมีความเสี่ยงจากการปนเปื้อนของวัตถุหรือสิ่งที่เป็นอันตรายสูง และมีการใช้พื้นที่ปลูกติดต่อกันเป็นระยะเวลานาน ให้ตรวจติดตาม (monitor) คุณภาพดินอย่างสม่ำเสมอ และบันทึกข้อมูลไว้เป็นหลักฐาน</p> <p>2.4 ให้จัดทำรหัสแปลงปลูกและข้อมูลประจำแปลง โดยระบุชื่อเจ้าของพื้นที่เพาะปลูก ชื่อผู้ดูแลแปลง (ถ้ามี) สถานที่ติดต่อ ที่ตั้งของแปลง แผนผังแปลงปลูก ชนิดและพันธุ์ที่ปลูก</p> <p>2.5 เก็บตัวอย่างดินเพื่อส่งตรวจวิเคราะห์ความอุดมสมบูรณ์ของดิน เพื่อประโยชน์ในการปรับปรุงคุณภาพดินให้เหมาะสมกับการปลูก เช่น ความเป็นกรด-เบส (pH) ของดิน อินทรีย์วัตถุ ปริมาณไนโตรเจน ฟอสฟอรัส ที่ใช้ประโยชน์ได้ โพแทสเซียมที่ละลายน้ำได้ อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง</p> <p>2.6 มีประวัติการใช้ที่ดินย้อนหลังอย่างน้อย 2 ปี เพื่อหลีกเลี่ยงการใช้ที่ดินที่ปนเปื้อนสารพิษจากโรงงานอุตสาหกรรม</p>
<p>3. วัตถุอันตรายทางการเกษตร</p>	<p>3.1 ผู้ปฏิบัติงานต้องมีความรู้ในการเตรียม การใช้ และการกำจัดวัตถุอันตรายทางการเกษตรที่ถูกต้อง</p> <p>3.2 วัตถุอันตรายทางการเกษตรที่ใช้ต้องเป็นวัตถุอันตรายที่ขึ้นทะเบียนถูกต้องตามกฎหมาย</p> <p>3.3 เก็บรักษาวัตถุอันตรายทางการเกษตรชนิดต่างๆ ในสถานที่เฉพาะที่เป็นสัดส่วน หลีกเลี่ยงจากแสงแดดและฝน สามารถควบคุมการเบี่ยงเบนการนำไปใช้ได้ ไม่ทำให้เกิดการปนเปื้อนสู่ผลิตภัณฑ์และไม่เกิดอันตรายต่อบุคคล</p> <p>3.4 กำจัดภาชนะบรรจุที่ใช้หมดแล้วอย่างถูกต้อง ปลอดภัย และระมัดระวังการปนเปื้อนสู่แหล่งน้ำสาธารณะ</p>
<p>4. การจัดการคุณภาพในกระบวนการผลิตก่อนการเก็บเกี่ยว</p> <p>(1) เมล็ดพันธุ์หรือส่วนขยายพันธุ์</p>	<p>4.1 ใช้เมล็ดพันธุ์หรือส่วนขยายพันธุ์ เช่น ลำต้น เหง้า ไทล ที่มีลักษณะตรงตามพันธุ์</p> <p>4.2 เมล็ดพันธุ์หรือส่วนขยายพันธุ์ควรมีลักษณะและคุณภาพเหมาะสมต่อการนำไปเพาะปลูก</p>

รายการ	ข้อกำหนด
	<p>4.3 เมล็ดพันธุ์หรือส่วนขยายพันธุ์มาจากแหล่งผลิตที่เชื่อถือได้ ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - ได้รับการรับรองจากหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่ - กรณีที่เกษตรกรผลิตเมล็ดพันธุ์หรือส่วนขยายพันธุ์เอง <p>ให้ทำแปลงผลิตเป็นการเฉพาะ แยกจากการผลิตตามปกติ หรือหากไม่ได้แยกแปลงผลิตเมล็ดพันธุ์หรือส่วนขยายพันธุ์เป็นการเฉพาะ ให้เลือกแปลงที่พืชเจริญเติบโตอย่างสม่ำเสมอ และมีการกำจัดวัชพืชอย่างสม่ำเสมอ</p>
<p>(2) การปลูกและการดูแลบำรุงรักษาพืชอาหารสัตว์</p>	<p>4.4 เลือกใช้วิธีปลูกและดูแลพืชอาหารสัตว์ให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ลุ่มหรือพื้นที่ดอน ตั้งแต่การเตรียมดิน จนถึงการดูแลบำรุงรักษา</p>
	<p>4.5 ช่วงการเตรียมดินก่อนการปลูก ให้ปรับพื้นที่ให้มีความสม่ำเสมอ และกำจัดวัชพืช สิ่งแปลกปลอม เช่น เศษหิน รากไม้ พลาสติก ฯลฯ ด้วยวิธีการที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ</p>
	<p>4.6 กรณีใช้ปุ๋ยเคมี ต้องใช้ปุ๋ยเคมีที่ขึ้นทะเบียนกับกรมวิชาการเกษตร</p>
	<p>4.7 การใช้ปุ๋ยอินทรีย์ เช่น ปุ๋ยคอก และปุ๋ยชีวภาพ ให้มีการจัดการ การเก็บรักษาที่เหมาะสม เพื่อป้องกันการปนเปื้อนของวัตถุหรือสิ่งที่เป็นอันตราย</p>
	<p>4.8 ให้ปรับค่าความเป็นกรด-เบส (pH) ของดินให้อยู่ในช่วงที่เหมาะสมต่อการเจริญเติบโตที่ดีของพืชอาหารสัตว์</p>
	<p>4.9 ให้ใช้ชนิดและปริมาณปุ๋ย โดยพิจารณาจากผลวิเคราะห์ธาตุอาหารในดินและความต้องการของพืชอาหารสัตว์แต่ละชนิด</p>
	<p>4.10 ใช้ปุ๋ยอินทรีย์เพื่อเพิ่มอินทรีย์วัตถุในดิน เช่น ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยพืชสด หรือปุ๋ยคอกหรือก่อนปลูกพืชอาหารสัตว์ให้ปลูกพืชปรับปรุงบำรุงดิน เช่น โสนแอฟริกัน ปอเทืองหรือถั่วพราง และไถกลบในระยะเวลาที่เหมาะสม</p>
	<p>4.11 มีมาตรการควบคุม ป้องกัน และกำจัดศัตรูพืชก่อนและหลังการปลูกอย่างถูกต้อง</p>
	<p>4.12 กำจัดวัชพืชอย่างเหมาะสม เช่น การถอน ขุด หรือตัดทิ้งทั้งต้นหรือทั้งกอ หรือใช้สารเคมี</p>
	<p>4.13 ในการกำจัดวัชพืช ให้กำจัดก่อนวัชพืชออกดอกติดเมล็ด เพื่อป้องกันการแพร่ขยาย</p>

รายการ	ข้อกำหนด
	<p>4.14 หากพบพืชอาหารสัตว์และวัชพืชที่เป็นโรคระบาดที่สำคัญ รวมถึงวัชพืชที่เป็นพิษ เช่น สกุลไมยราบ สาบหมา ให้เก็บไปเผาทำลายนอกแปลงปลูก</p> <p>4.15 มีการควบคุมปริมาณวัชพืชที่พบในแปลงให้เหมาะสมตามชนิดของพืชอาหารสัตว์</p>
(3) เครื่องมือและอุปกรณ์	<p>4.16 จัดให้มีอุปกรณ์การเกษตรที่เหมาะสมและเพียงพอต่อการปฏิบัติงาน</p> <p>4.17 จัดให้มีสถานที่เก็บรักษาเครื่องมือและอุปกรณ์การเกษตรเป็นสัดส่วนปลอดภัยและง่ายต่อการนำไปใช้งาน</p> <p>4.18 จัดทำแผนการซ่อมบำรุงรักษาเครื่องมือและอุปกรณ์การเกษตร และมีการบำรุงรักษาและตรวจสอบสภาพเครื่องมือและอุปกรณ์การเกษตร ตามแผนที่กำหนดไว้ พร้อมบันทึกข้อมูลการบำรุงรักษาทุกครั้ง</p> <p>4.19 มีการตรวจสอบสภาพเครื่องมือและอุปกรณ์การเกษตรให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งานทุกครั้งก่อนการนำไปใช้</p> <p>4.20 มีการทำความสะอาดเครื่องมือและอุปกรณ์การเกษตร รวมทั้งภาชนะที่ใช้ในการบรรจุและขนส่งผลิตภัณฑ์ทุกครั้งก่อนการใช้งานและหลังใช้งานเสร็จแล้วก่อนนำไปเก็บ</p>
5. การเก็บเกี่ยวและการปฏิบัติการหลังการเก็บเกี่ยว	<p>5.1 ให้สำรวจแปลงก่อนการเก็บเกี่ยว เพื่อกำจัดวัชพืชและสิ่งแปลกปลอมต่างๆ เช่น ขวดแก้ว เศษโลหะ พลาสติก</p> <p>5.2 เก็บเกี่ยวพืชอาหารสัตว์ในช่วงเวลาที่ไม่มีน้ำค้างเกาะ เพื่อหลีกเลี่ยงปัญหาความชื้นที่สูงเกินไป</p> <p>5.3 หลีกเลี่ยงการเก็บเกี่ยวในวันฝนตก โดยตรวจสอบสภาพภูมิอากาศก่อนการเก็บเกี่ยว เพื่อไม่ให้เกิดความเสียหายต่อพืชอาหารสัตว์</p> <p>5.4 เก็บเกี่ยวพืชอาหารสัตว์ที่มีคุณภาพ โดยพิจารณาจากอายุการเก็บเกี่ยวที่เหมาะสม ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับชนิดของพืชอาหารสัตว์</p> <p>5.5 หลังการตัดปรับครั้งแรก ควรเก็บเกี่ยวพืชตระกูลหญ้าทุก 40-60 วัน และพืชตระกูลถั่วทุก 50-90 วัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับชนิดและการเจริญเติบโตของพืชอาหารสัตว์</p>

รายการ	ข้อกำหนด
	<p>5.6 วิธีการเก็บเกี่ยวและการปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยวต้องไม่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อคุณภาพของพืชอาหารสัตว์ และไม่ก่อให้เกิดการปนเปื้อนจากวัตถุหรือสิ่งที่เป็นอันตราย</p> <p>5.7 ต้องคัดแยกพืชอาหารสัตว์ที่ไม่ได้คุณภาพออกก่อนการจำหน่าย</p> <p>5.8 หากมีการจำหน่ายตามชั้นคุณภาพ มีวิธีการที่เหมาะสมในการคัดแยกชั้นคุณภาพของพืชอาหารสัตว์ เช่น บันทึกอายุของพืชอาหารสัตว์ที่เก็บเกี่ยว</p> <p>5.9 แยกบริเวณเก็บภาชนะบรรจุของเสียและวัตถุอันตรายทางการเกษตรออกจากบริเวณเก็บภาชนะบรรจุพืชอาหารสัตว์ในการเก็บเกี่ยวและการขนย้าย เพื่อป้องกันการปนเปื้อน</p> <p>5.10 ห้ามใช้ภาชนะที่เคยบรรจุวัตถุหรือสิ่งที่เป็นอันตราย และวัตถุอันตรายทางการเกษตรมาบรรจุพืชอาหารสัตว์</p>
<p>6. การเก็บรักษา การขนย้าย และการขนส่ง</p> <p>(1) การเก็บรักษา</p>	<p>6.1 ต้องเก็บรักษาพืชอาหารสัตว์สดแยกจากสถานที่เก็บรักษาวัตถุอันตรายทางการเกษตร ปุ๋ย หรือสารเคมีอื่นที่เป็นอันตราย หรือมีมาตรการป้องกันการปนเปื้อนได้</p> <p>6.2 เก็บรักษาพืชอาหารสัตว์สดในสถานที่ที่เหมาะสม ไม่ชื้นแฉะ ไม่อยู่ใกล้ แหล่งปฏิจุล มีการระบายอากาศ สามารถป้องกันแดดและฝน</p> <p>6.3 มีมาตรการป้องกันนก หนู เข้ามາทำให้เกิดความเสียหาย</p> <p>6.4 พืชอาหารสัตว์ที่อยู่ระหว่างรอการขนส่ง ควรติดรหัสหรือเครื่องหมายแสดงแหล่งที่มาและวันที่เก็บเกี่ยว เพื่อความสะดวกในการตรวจสอบและการหมุนเวียนผลิตผลอย่างมีประสิทธิภาพ</p> <p>6.5 ควรจัดเรียงพืชอาหารสัตว์ให้เป็นระเบียบ แยกตามชนิด เพื่อความสะดวกต่อการนำไปใช้หรือจัดจำหน่าย</p>
<p>(2) การขนย้าย</p>	<p>6.6 อุปกรณ์และพาหนะในการขนย้ายต้องสะอาด ไม่ปนเปื้อนวัตถุอันตรายทางการเกษตรและสิ่งแปลกปลอมต่างๆ</p> <p>6.7 มีมาตรการป้องกันไม่ให้เกิดความเสียหายต่อคุณภาพของพืชอาหารสัตว์ระหว่างการขนย้าย</p> <p>6.8 การขนส่งพืชอาหารสัตว์สด ควรส่งถึงที่หมายภายใน 24 ชั่วโมง</p>

รายการ	ข้อกำหนด
	6.9 ในระหว่างการเก็บรักษาและการขนย้ายพืชอาหารสัตว์ ไม่ควรอัดแน่นเนื่องจากความร้อนที่เกิดจากการหายใจของพืชที่จะมีผลต่อคุณภาพและการเสื่อมสภาพของพืชอาหารสัตว์
7. สุขลักษณะส่วนบุคคล	มีมาตรการป้องกันและดูแลสุขภาพให้แก่ผู้ปฏิบัติงานอย่างเหมาะสมและเพียงพอ
8. การบันทึกข้อมูล	<p>8.1 ต้องมีการบันทึกข้อมูล เพื่อให้สามารถตรวจประเมินและตามสอบได้ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - รายละเอียดที่สำคัญของปัจจัยการผลิต - การได้มาและการใช้วัตถุดิบทรายทางการเกษตร - การเตรียมดิน การปลูก การเก็บเกี่ยว และการดูแลบำรุงรักษา - ข้อมูลผู้รับซื้อพืชอาหารสัตว์ หรือแหล่งที่นำพืชอาหารสัตว์ แต่ละรุ่นไปจำหน่าย - ข้อมูลการขนส่ง <hr/> <p>8.2 เก็บรักษาบันทึกข้อมูลไว้ไม่น้อยกว่า 2 ปี</p>

ภาคผนวก ก

ภาพแสดงตัวอย่างพืชอาหารสัตว์

(ก) หญ้ารูซี่

(ข) หญ้ากินนีสีม่วง

(ค) หญ้าเนเปียร์

(ง) หญ้าโรดส์

(จ) หญ้าอะตราตัม

ภาพที่ 1 ภาพแสดงพืชตระกูลหญ้า

(ก) ถั่วสไตโล

(ข) ถั่วสามตา

(ค) ถั่วคาวาเคด

(ง) ถั่วไมยรา

(จ) กระถิน

(ฉ) ถั่วลิสงเถา

ภาพที่ 2 ภาพแสดงพืชตระกูลถั่ว